

Marek ADAM, Karel Kosík v kontextu marxistického myšlení (Osobnost a rozbor díla). Diplomová práce PF JU v Českých Budějovicích, Historický ústav FF JU v Českých Budějovicích 2010, 174 stran, 9 příloh.

Posudek oponenta:

České filozofické myšlení po druhé světové válce až do současnosti představuje velmi přitažlivé, ale zároveň poměrně náročné badatelské téma. Platí to nejen pro odborníky z řad profesionálních filozofů, ale i pro historiky, kulturní historiky či dějepisce literatury. Uvedená tematika není zdaleka komplexně probádána, seriózní publikační pozornost jí mohla být věnována až od devadesátých let minulého století. S potěšením lze konstatovat, že se v uplynulém dvacetiletí objevila řada cenných studií a knih, které nám vývoj a proměny české filozofie výrazně osvětlují.

Diplomant si vybral za téma své práce jednu z nejvýraznějších, ale také nejrozporuplnějších osobností české poválečné filozofie – Karla Kosíka. Sepsal velmi obsáhlý spis, který je třeba ocenit hned z několika důvodů. Předně jako historik má smysl pro originální pramennou základnu. Využil archivní fondy v Literárním archivu Památníku národního písemnictví, v Archivu Akademie věd i osobní archivy. Neopominul ani vzpomínky, paměti a dobový tisk i odborné časopisy. Základním pramenem bylo vlastní dílo Karla Kosíka. Obsáhlý soupis literatury odpovídá tématu a je doplněn také internetovými zdroji. Zajímavé jsou i přílohy k práci.

Dále oceňuji formální stránku díla – obsáhlý a pečlivě zpracovaný poznámkový aparát, text je bez gramatických a jiných chyb, proloženým písmem jsou zdůrazněny hlavní myšlenky. Odbornou metodu historikovy práce ovládá autor na velmi dobré úrovni. Koncepce a struktura díla je osobitě promyšlena tak, aby obraz osobnosti Karla Kosíka byl co nejvíce plastický a nechyběla v něm žádná podstatná složka.

Spis má pět hlavních kapitol. V úvodní kapitole autor líčí proměny marxistického myšlení ve druhé polovině 20. století. Následuje životopis filozofa s vytčením klíčových životních mezníků se vztahem k myslitelově dílu. Ve třetí a v podstatě i v páté kapitole analyzuje diplomant vědecké a filozofické myšlení Karla Kosíka. Velmi zajímavou je čtvrtá kapitole – tj. obraz Kosíka podle svědectví jeho kolegů a blízkých přátel.

Diplomant přesvědčivě ukázal, že myšlenkový svět a vědecké dílo Karla Kosíka má tři zjevné vrcholy. V padesátých letech dominuje zájem o české myšlení 19. století, vrcholící spisem *Česká radikální demokracie* (1958). V šedesátých letech úspěšný pokus o tvůrčí interpretaci marxistické filozofie v *Dialektice konkrétního* (1965). Osobně za nejpozoruhodnější považuji poslední fázi Kosíkova myšlení, vyjádřenou v esejích z devadesátých let (*Století Markéty Samsové, Předpotopní úvahy, Poslední eseje*). To vše nám autor předkládá s osobním zaujetím, s velkou znalostí věci a výstižným výkladem.

Diplomovou práci Marka Adama hodnotím známkou **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 23. srpna 2010

doc. PhDr. Josef Blüml, CSc.